

**CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATerea DISCRIMINĂRII
AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ**

București, Piața Valter Mărcăineanu nr. 1-3, et. 2, tel/fax. +40-21-3126578, e-mail: support@cncd.org.ro

**HOTĂRÂREA NR. 227
din 09.04.2014**

Dosar nr.: 7/2014

Petiția nr.: 71/08.01.2014

Petent: SL, președinte al Asociației Dr. Katz

Reclamat: Compania Națională de Autostrăzi și Drumuri Naționale din România S.A., Direcția Regională de Drumuri și Poduri Constanța

Obiect: posibila discriminare a persoanelor cu handicap care nu sunt conducătoare de autoturisme adaptate față de persoanele cu handicap care sunt conducătoare de autoturisme adaptate

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

I.1. Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentului

I.1.1. SL,

I.2. Numele, domiciliul, reședința sau sediul reclamatului

I.2.1. Compania Națională de Autostrăzi și Drumuri Naționale din România S.A., Direcția Regională de Drumuri și Poduri Constanța, loc. Constanța, str. Prelungirea Traian F.N., jud. Constanța

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

2.1. Petenta sesizează faptul că persoana cu handicap ușor, care se află la volanul unui autoturism adaptat beneficiază de scutire de la tariful de utilizare poduri, în timp ce persoana cu handicap grav care nu conduce, ci este însoțită și deplasată de o altă persoană împreună cu tehnologia asistivă cu care se deplasează într-un autoturism adaptat, nu beneficiază de scutire de la tariful de utilizare poduri.

III. Procedura de citare

3.1. În temeiul art. 20, alin. 4 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura legală de citare a părților.

3.2. Prin adresa nr. 71/29.01.2014 a fost citată petenta, iar prin adresa nr. 577/29.01.2014 a fost citată partea reclamată.

3.3. Părțile au fost citate pentru termenul stabilit de Consiliu, la data de 27.02.2014. Prin citație, referitor la capătul de cerere prin care se solicită obligarea părții reclamate la restituirea către petentă a unei sume de bani, a fost invocată din oficiu *exceptia de necompetență materială* a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării.

3.4. Procedură legal îndeplinită.

IV. Susținerile părților

Susținerile petentei

4.1.1. Petenta arată că partea reclamată discriminează persoanele cu handicap grav care nu sunt conducătoare ale autoturismelor adaptate față de persoanele cu handicap grav/accentuat/mediu/ușor care sunt conducătoare ale autoturismelor adaptate.

4.1.2. Petenta precizează că persoana cu handicap ușor care se află la volanul unui autoturism adaptat beneficiază de scutire de la tariful de utilizare poduri, în timp ce persoana cu handicap grav care nu conduce, ci este însoțită și deplasată de o altă persoană împreună cu tehnologia asistivă nu beneficiază de scutire de la tariful de utilizare poduri.

4.1.3. Petenta arată că în fapt, la data de 12.10.2013, ora 8.00, s-a prezentat la volanul autoturismului ... Toyota împreună cu fiul său cu handicap grav și alte două persoane cu handicap grav și un însoțitor cu intenția de a traversa podul de la Fetești. Petenta a prezentat cardul legitimației al mașinii afișat la bord și a solicitat scutirea de taxă de utilizare poduri.

4.1.4. Petenta menționează că angajata părții reclamate a oprit mașina pe direcția de mers a refuzat să ridice bariera și să acorde scutirea. Petenta a sunat la 112 și a chemat poliția, dra agentul de poliție a declarat că "nu cunoaște legea" și în consecință „nu știe ce să facă”. Petenta arată că șefa de tură a părții reclamate a considerat că ar trebui să se constituie petentei dosar penal pentru că a obstrucționat drumul public, dar că îi va aplica doar o amendă.

4.1.5. După o oră de așteptare agentul de poliție tot nu a aplicat amenda deoarece "nu știa ce reglementări au fost încălcate", iar petenta, ca să evite să i se termine benzina, a ales să plătească taxa ca să poată pleca. Petenta arată că pe data de 13.10.2013 a plătit din nou taxa de utilizare poduri ca să se poată întoarce acasă.

4.1.6. Petenta precizează că autoturismul ... condus de ea, mijloc de transport cu care deplasează copilul său cu căruciorul (care cântăresc 190 kg împreună) este adaptat tehnic cu rampă pentru acces cărucior și accesorii la scaun pentru a putea fi așezat copilul mare în siguranță la drum lung. RAR-ul avizează modificările auto pentru șofer/conducător, și nu pentru călătorii din autoturism.

4.1.7. Petenta arată că partea reclamată nu recunoaște nicio adaptare auto pentru persoana cu handicap non-conducător.

4.1.8. Petenta afirmă că deși avea în mașină trei persoane cu handicap grav și autoturismul adaptat a fost silită să plătească taxa de utilizare drumuri și poduri.

4.1.9. Petenta solicită să fie constatată discriminarea și totodată obligarea părții reclamate să-i restituie cei 26 de lei încasați, în opinia petentei, în mod abuziv.

Susținerile părții reclamate

4.2.1. Partea reclamată își exprimă punctul de vedere prin care solicită respingerea petiției ca nefondată și neîntemeiată.

4.2.2. Partea reclamată apreciază că un aspect relevant în soluționarea cauzei este reprezentat de susținerea petentei privind faptul că adaptarea tehnică a autoturismului nu trebuie avizată de Registrul Auto Român (R.A.R.), deoarece această instituție nu avizează decât modificările auto pentru șofer/conducător auto și nu pentru călătorii din autoturism.

4.2.3. În ceea ce privește condițiile ce trebuie îndeplinite pentru scutirea de la plata tarifului de trecere a podului Fetești-Cernavodă în cazul persoanelor cu handicap locomotor, acestea se regăsesc la pct. A lit. h) din Anexa nr. 5 a Ordinului nr. 290/2013 publicat în Monitorul Oficial nr. 484/02.08.2013. Potrivit pct. A lit. h) din Ordinul nr. 290/2013 sunt scutite de la plata tarifului de trecere a podului Fetești-Cernavodă vehiculele deținute sau utilizate în baza unui drept legal de persoanele cu handicap locomotor și care sunt adaptate handicapului.

4.2.4. Partea reclamată arată că dispoziția legală prevede două ipoteze pentru scutirea de la plata taxei de trecere a podului și anume:

a) *vehicule deținute (aflate în proprietate) de persoane cu handicap locomotor și care sunt adaptate handicapului.*

Partea reclamată precizează că în speța dedusă judecății autoturismul cu nr. de înmatriculare ... marca Toyota, conform Cărții de Identitate (C.I.V.) seria D, nr. 633503, este deținut de petentă (persoană fără handicap) și nicidecum de fiul acesteia, persoană cu handicap grav.

b) *vehiculele utilizate în baza unui drept legal de persoane cu handicap locomotor și care sunt adaptate handicapului.*

Partea reclamată menționează că deși petenta susține că modificarea tehnică suferită de autoturism prin montarea unei rampe de acces pentru cărucior nu trebuia avizată de R.A.R., potrivit Anexei nr. 9 din O.M.T.C.T. nr. 2132/2005 publicat în Monitorul Oficial nr. 1160/21.12.2005 în cazul autovehiculelor special modificate în scopul preluării și transportării persoanelor cu handicap grav sau accentuat în scaune rulante, Registrul Auto Român înscrie în C.I.V. următoarele: a) la rubrica 1, categoria: <Autovehicul special M1>; b) la rubrica 2, caroseria: <SH vehicul accesibil scaunelor rulante>.

4.2.5. Faptul că petenta, în calitate de deținător al autoturismului ... marca Toyota, avea obligația legală de a obține din partea R.A.R. avizul pentru modificările suferite de autoturism și ulterior ca aceste modificări să fie înscrise în Cartea de Identitate rezultă expres și din adresa nr. 187524.02.2014 emisă de Registrul Auto Român.

4.2.6. Potrivit normelor legale în vigoare, precum și procedurilor interne, Registrul Auto Român menționează în Cartea de Identitate a unui vehicul următoarele modificări:

- dispozitivele certificate care facilitează conducerea autovehiculului de către o persoană cu handicap.

- modificările speciale aduse vehiculului în scopul preluării și transportării persoanelor cu handicap grav sau accentuat.

4.2.7. Partea reclamată subliniază și faptul că modificarea autovehiculului pentru transportul persoanelor cu handicap trebuie efectuată într-un atelier autorizat de modificări constructive, conform Legii nr. 222/2003.

4.2.8. Din analiza celor inserate în cuprinsul Cărții de Identitate seria D, nr. 633503 rezultă faptul că la rubrica , Categoria se menționează "AUTOTURISM" în loc de "Autovehicul special M1", iar la rubrica 2, Caroseria se menționează "DE TEREN, 2 VOL, BREAK, 4+1 USI", în loc de "SH vehicul accesibil scaunelor rulante", așa cum prevede și impune O.M.T.C.T. nr. 2132/2005.

4.2.9. În speța dedusă judecătii, autoturismul marca Toyota cu nr. de înmatriculare ... deținut de petentă a suferit modificări constructive tehnice prin montarea unei rampe pentru accesul unui cărucior în vederea preluării și transportării persoanelor cu handicap, însă această modificare tehnică importantă suferită de autoturism nu a respectat reglementările legale în materie.

4.2.10. Astfel, așa cum rezultă din Cartea de Identitate seria D, nr. 633503 a autoturismului marca Toyota cu nr. de înmatriculare ..., dar și din adesa R.A.R. nr. 1875 din 24.02.2014, în urma verificărilor întreprinse de R.A.R., auto ... nu a fost prezentat la R.A.R. după data de 14.09.2007, dată la care nu prezenta niciuna din modificările speciale acceptate prin legislația aplicabilă.

4.2.11. În consecință, partea reclamată solicită să se rețină faptul că modificările tehnice (rampa acces cărucior) suferite de auto ... (îi cazul în care acestea există) nu au fost efectuate potrivit reglementărilor legale în vigoare ce impun o serie de proceduri în cazul unor modificări tehnice pentru preluarea și transportul persoanelor cu handicap grav sau accentuat.

4.2.12. În concluzie, atât timp cât în dovedirea petiției nu au fost depuse înscrisuri din care să rezulte că modificările tehnice au fost realizate potrivit legislației aplicabile, aceste adaptări urmând a fi evidențiate mai ales în Cartea de Identitate a vehiculului, partea reclamată solicită să se constate că în speță nu sunt îndeplinite condițiile pentru scutirea de la plata tarifului de trecere a podului Fetești-Cernavodă din Anexa 5 pct. A, lit. h) a Ordinului nr. 290/2013 cu modificările ulterioare.

V. Motivele de fapt și de drept

5.1. În fapt, prin petiția formulată și trimisă spre soluționare Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării acesta este sesizat cu privire la posibila discriminare a persoanelor cu handicap care nu sunt conducătoare de autoturisme adaptate față de persoanele cu handicap care sunt conducătoare de autoturisme adaptate.

5.2. În drept, coroborat actului normativ care reglementează prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare precum și atribuțiile și domeniul de activitate al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, Colegiul director trebuie să analizeze în ce măsură obiectul petiției este de

natură să cadă sub incidența prevederilor O.G. nr.137/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Astfel, Colegiul director analizează în strânsă legătură în ce măsură obiectul unei petiții întrunește, în prima instanță, elementele art. 2 al O.G. nr.137/2000, republicată, cuprins în Capitolul I Principii și definiții al Ordonanței și subsecvent, elementele faptelor prevăzute și sancționate contravențional în Capitolul II Dispoziții Speciale, Secțiunea I-VI din Ordonanță. În măsura în care se reține întrunirea elementelor discriminării, așa cum este definită în art. 2, comportamentul în speță atrage răspunderea contravențională, după caz, în condițiile în care sunt întrunite elementele constitutive ale faptelor contravenționale prevăzute și sancționate de O.G. nr. 137/2000, republicată.

5.3. O.G. nr. 137/2000 privind combaterea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, la art. 2 alin. 1 prevede: *„Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.”*

5.4. Pentru ca o faptă să fie calificată discriminatorie trebuie să îndeplinească următoarele condiții: a) existența unui tratament diferențiat a unor situații anologice sau omiterea de a trata în mod diferit situații diferite, necomparabile; b) existența unui criteriu de discriminare conform art. 2 alin. 1 din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu modificările ulterioare; c) tratamentul să aibă drept scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a unui drept recunoscut de lege; d) tratamentul diferențiat să nu fie justificat obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a aceluia scop să nu fie adecvate și necesare.

5.5. Reținând în coroborare cu aceste aspecte definiția discriminării, astfel cum este reglementată de articolul 2 alin.1 din O.G.137/2000 cu modificările și completările ulterioare, republicată, Colegiul director se raportează la modul în care sunt întrunite cumulativ elementele constitutive ale art. 2 din O.G. 137/2000. Pentru a ne situa în domeniul de aplicare al art. 2, alin. 1 *deosebirea, excluderea, restricția sau preferința* trebuie să aibă la bază unul dintre *criteriile* prevăzute de către art. 2, alin. 1, și trebuie să se refere la persoane aflate în *situații comparabile* dar care sunt tratate în *mod diferit* datorită apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menționat anterior. Așa cum reiese din motivația invocată anterior, pentru a ne găsi în situația unei fapte de discriminare trebuie să avem două situații comparabile la care tratamentul aplicat să fi fost diferit. Subsecvent, tratamentul diferențiat trebuie să urmărească sau să aibă ca efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

5.6. Petenta sesizează faptul că persoana cu handicap ușor, care se află la volanul unui autoturism adaptat beneficiază de scutire de la tariful de utilizare poduri, în timp ce persoana cu handicap grav care nu conduce, ci este însoțită și deplasată de o altă persoană împreună cu tehnologia asistivă cu care se deplasează într-un autoturism adaptat, nu beneficiază de scutire de la tariful de utilizare poduri.

5.7. Petenta arată că, în data de 12.10.2013, a dorit să traverseze podul de la Fetești în condițiile în care în autoturismul pe care îl conducea se afla fiul său, persoană cu handicap grav, și alte două persoane cu handicap grav, dar, deși a solicitat scutirea de taxă de utilizare poduri, nu i s-a acordat această scutire. În mod similar, și în data de 13.10.2013, petenta a fost obligată să plătească taxa de utilizare drumuri și poduri, în cuantum de 13 lei, pentru a se putea întoarce acasă.

5.8. Petenta solicită să fie constatată discriminarea și totodată obligarea părții reclamate să-i restituie cei 26 de lei încasați, în opinia petentei, în mod abuziv.

5.9. Raportat la capătul de cerere referitor la obligarea părții reclamate să-i restituie petentei cei 26 de lei încasați, în opinia acesteia, în mod abuziv, Colegiul director a invocat, prin citațe, excepția de necompetență a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, pe care Colegiul director o analizează și urmează să o admită, având în vedere că solicitarea petentei nu este de competența materială a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, potrivit prevederilor legale, persoana care se consideră discriminată putându-se adresa instanței de judecată cu o cerere în despăgubiri și nu Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării.

5.10. În ceea ce privește solicitarea petentei de a se constata o faptă de discriminare realizată prin faptul că persoana cu handicap ușor, care se află la volanul unui autoturism adaptat beneficiază de scutire de la tariful de utilizare poduri, în timp ce persoana cu handicap grav care nu conduce, ci este însoțită și deplasată de o altă persoană împreună cu tehnologia asistivă cu care se deplasează într-un autoturism adaptat, nu beneficiază de scutire de la tariful de utilizare poduri, Colegiul director urmează să analizeze aspectele sesizate și să se pronunțe asupra acestora.

5.11. Colegiul director ia act de susținerile părților, de documentele depuse la dosar și de prevederile legale în vigoare, incidente în speță, și apreciază că aspectele sesizate de petentă trebuie analizate în contextul în care există anumite reglementări legale ce impun o serie de proceduri în cazul unor modificări tehnice pentru preluarea și transportul persoanelor cu handicap grav sau accentuat.

5.12. Potrivit pct. A lit. h) din Ordinul nr. 290/2013 sunt scutite de la plata tarifului de trecere a podului Fetești-Cernavodă vehiculele deținute sau utilizate în baza unui drept legal de persoanele cu handicap locomotor și care sunt adaptate handicapului. Există două ipoteze pentru scutirea de la plata taxei de trecere a podului și anume:

a) *vehicule deținute (aflate în proprietate) de persoane cu handicap locomotor și care sunt adaptate handicapului.*

b) *vehiculele utilizate în baza unui drept legal de persoane cu handicap locomotor și care sunt adaptate handicapului.*

5.13. Colegiul director reține că, așa cum reiese din analiza celor prezentate și a documentelor de la dosar, petenta, deși avea obligația legală,

în calitate de deținător al unui autoturism, de a obține din partea R.A.R. a unui aviz pentru modificările suferite de respectivul autoturism și ulterior aceste modificări trebuiau înscrise în Cartea de Identitate, aceasta nu a dat curs obligațiilor legale, nerespectând reglementările legale în materie.

5.14. Având în vedere aceste considerente, Colegiul director apreciază că în speța dedusă soluționării nu se regăsesc elemente care să conducă la stabilirea existenței vreunei fapte de discriminare în sarcina părții reclamate și se pronunță în sensul că aceasta din urmă a respectat prevederile legale incidente, în vigoare, prin urmare constată că aspectele sesizate de petentă nu reprezintă fapte de discriminare care să antreneze o eventuală sancționare contravențională a părții reclamate.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, **cu unanimitate de voturi** ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. admiterea excepției de necompetență materială a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, invocată din oficiu, raportat la capătul de cerere prin care se solicită obligarea părții reclamate la restituirea către petentă a unei sume de bani;
2. nu sunt fapte de discriminare, raportat la prevederile art. 2, alin. 1 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată;
3. o copie a prezentei hotărâri se va transmite părților.

VI. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

Bertzi Theodora – membru

Cazacu Ioana – membru

Jura Cristian – membru

Lazăr Maria – membru

Panfile Anamaria – membru

Hotărâre redactată de: L.M. și A.S.

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit **O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii nr. 554/2000 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.